

A Jennifer projekt

1973-ben hatalmas bejelentést tett az idősödő, de ennek ellenére továbbra is rendkívül sokoldalú iparmágnás, **Howard Hughes**. Egy új vállalkozást alapított, mely a tengermélyi mangángolyó telepek kitermelését tűzte ki célul. Helyenként, az óceán mélyén hatalmas telepekben fellelhető tenyérnyi-dinnyéni golyók koncentrikus vas és mangán-hidroxid rétegekből állnak.

Az abban az időszakban feltárt telepek hatalmas anyagi haszonnal kecsegtettek, melyből Hughes nem akar kimaradni, így egy speciális hajót építtetett, mely az **USNS Hughes Glomar Explorer** nevet kapta.



A K-129 utolsó küldetése

A dízel-elektromos hajtású **K-129**-es az amúrmenti Komszomolszkban bocsátották vízre 1959 decemberében, és 1967-ben alakították át Vlagyivosztokban egy Golf-II (Projekt 629A) besorolású tengeralattjáróvá. Egyike hajója lett a hattagú 629-es kódjelű ballisztikus rakétahordozó-flottnak. **1968 februárjában** a hajó 83 tengerésszel a fedélzetén harmadik 70 napos őrjáratába kezdett, melyet teljes rádiócsendben kellett végeznie.

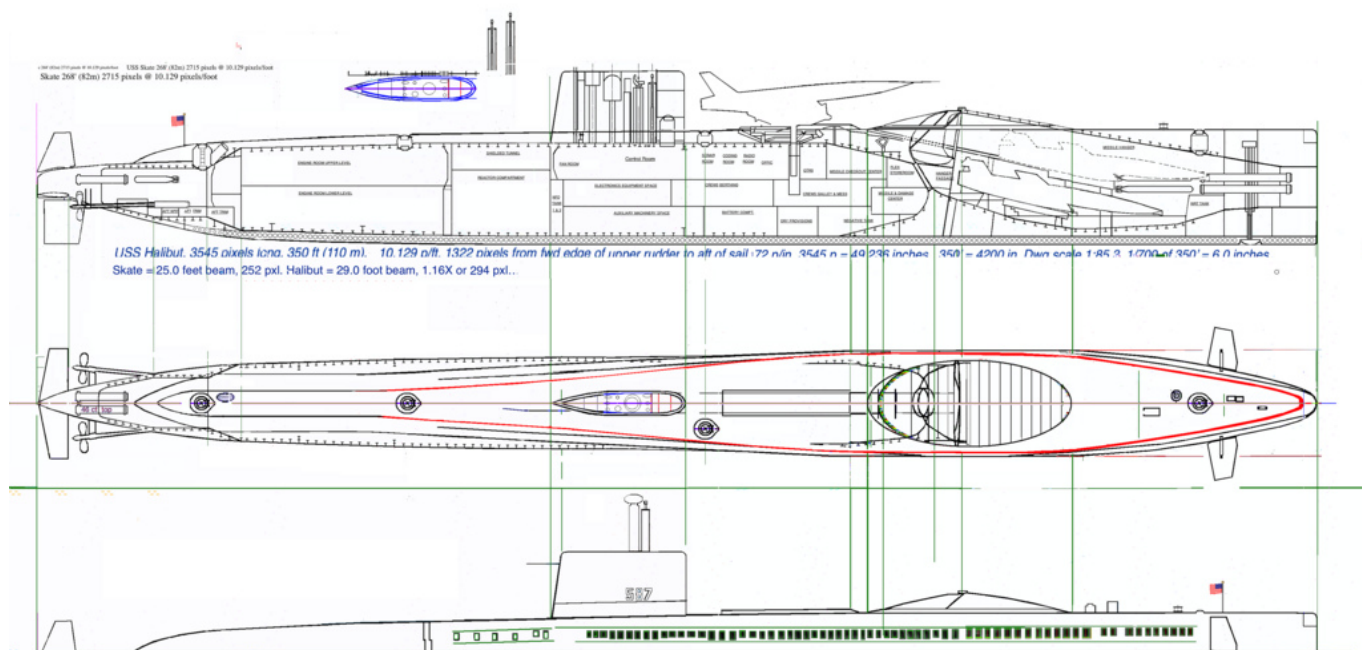
A szovjet irányítás kamcsatkai központjában így csak március közepén kezdtek aggódni, amikor a hajó két, egymást követő rádiós bejelentkezését is elmulasztotta. Először a teljes flotta közvetítésével felszólították, hogy szakítsa meg a rádiócsendet, és jelentkezzen be. Miután ez a próbálkozás sikertelen maradt, nagyszabású keresési műveletet indítottak az eltűntnek nyilvánított hajó után.



Ez a szokatlan élénk aktivitás felkeltette az amerikai haditengerészet érdeklődését is. Felkérték a NAVFAC-okat (*U.S. SOSUS Naval Facilities*), hogy elemezzék visszamenőleg a tengermélyi hidrofonhálózatuk, a SOSUS jelzéseit. A hatóságok már korábban is nyomon követték a tengeralattjárók tevékenységét, így beazonosították, hogy 1968. március 8-án a hajó fedélzetén nagy erejű robbanás történt. Háromszögeléssel viszonylag pontosan behatároltak egy nagyjából ezer négyzetkilométeres területet, mint a tengeralattjáró utolsó tartózkodási helyét. A szovjetek pár hónap elteltével eredménytelensége okán lefűjték a keresési akciót, „*eltűnt*”-ként könyvelték el a K-129-est.

A laposhal küldetése

Nem így az amerikaiak. A tengeralattjáró nukleáris robbanófejjel ellátott ballisztikus rakétái és torpedói, kódkönyvei és egyéb, szovjet haditechnikai fejlesztések is a tengersírbá merültek a hajóval együtt, és ez komoly zsákmánynak ígérkezett a hidegháború közepén, ami minden pénzt megért az amerikai kormányzatnak. A tengerészet először az **USS Halibut** tengeralattjárót és az **USNS Mizar** kutatóhajót bízta meg a roncs felkutatásával.



A Halibut (magyarul laposhal) egy speciálisan átalakított, furcsa kinézetű tengeralattjáró volt, melyet mélytengeri kamerákkal és keszonnal is felszereltek; alapvetően a szovjet tenger alatti kábelek „megcsapolása” volt a feladata, de mentési és feltárási műveletekhez is tökéletesen megfelelt.

A kereső-expedíciót 1968. június 15-én siker koronázta; Oahu-tól nem messze megtalálták a hajó roncsait 3900 méter mélységben, a Hawaii szigetcsoporttól nem messze. 1969 januárjában az új amerikai elnököt, **Richard Nixon**-t a nemzetbiztonsági tanácsadó **Herry Kissinger** tájékoztatja a kialakult helyzetről.

Nixon az ügyet a tengerészeti hírszerzéstől a **CIA** hatáskörébe helyezi át és megoldási javaslatokat várt a kémszervezettől. Az egész ügy nagyon kényes volt az amerikai kormányzat számára, mivel a hajó nemzetközi vizeken süllyedt el. Először is vártak hat évet, hogy a kedélyek lenyugodjanak.

Azorian projekt

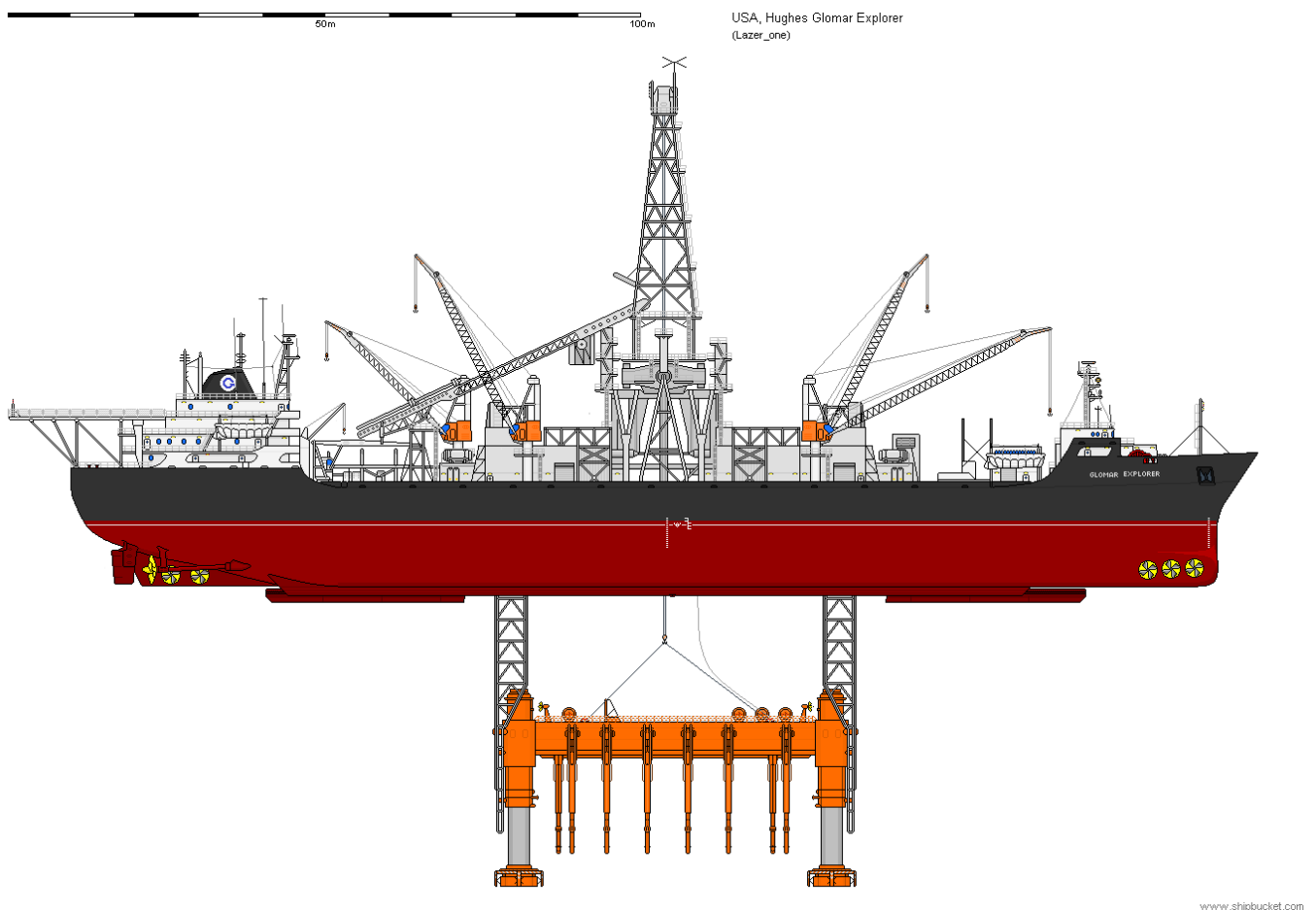
Nyilván nem lett volna túl jó ötlet, hogy a hidegháború kellős közepén a CIA vagy bármely más amerikai hárombetűs kormányügynökség saját néven futtatott volna „mentőprogramot” a tengeralattjáró kiemelésére, így erre a célra egy civil szervezetet, illetve hát a kor „vasemberét” és szupersztárját, **Howard Hughes**-t bízták meg az igencsak kényes feladattal. A felvételek egyértelműen arról árulkodtak, hogy a K-129 fedélzetén voltak nukleáris torpedók, sőt, egyes feltételezések szerint az egyik ilyen kilövése idézhette elő a balesetet.



A rendkívül külön Hughes meglehetősen szoros kapcsolatokat ápolt a kormányzattal; komoly adományokkal járult hozzá Nixon megválasztásához, és a világszerte jelen levő reklámcége, a **Mullen & Co.** gyakorlatilag a CIA fedőcége volt (és a Watergate botrányba bele is bukott).

A projekt élére **John Parangosky** ügynököt jelölték ki, aki korábban az U-2 fejlesztésében és üzemeltetésében vett részt (majd később a Corona-projektben folytatta munkásságát). Először egy távirányítású speciális tengeralattjáróban gondolkodtak, de a kor technikai színvonala ezt a megoldást nem tette lehetővé, így egy kiemelőhajó mellett döntöttek.

Igen, itt térhetünk vissza a bejegyzés elején megemlített USNS Hughes Glomar Explorer-hez. Egyébként ez valóban mélytengeri kutatóhajó volt, mint ahogy azt állították róla, de nem mangán, hanem a K-129 feltárására lett tervezve. A mai árakra átszámítva 1,7 milliárd dollárból fejlesztett hajó egy speciálisan, a kiemelés céljára kifejlesztett szerkezet köré épült, ami egy megfogókarokkal egybeépített keret volt. Ezt a tengeralattjáróra kellett ereszteni, majd a megfogókarokkal rögzített roncsot a hajó belső dokkjába beemelni.



A kiemelési kísérletet 1974. június 7-én kezdték meg a baleset helyszínén. Magáról a műveletről, és annak sikerességéről nem túl sok forrás maradt fent, de szinte biztos, hogy a kiemelési művelet nem volt igazán sikeres; a kiemelt roncs ugyanis valószínűleg nehezebb volt, mint az gondolták (vagy az emelőszerkezetet méretezték alul), így az emelés harmadánál, augusztus 12-én a megfogókarok egy része eltört és a tengeralattjáró mintegy kétharmad része visszahullott a tengerfenékre.

A maradék (elülső-) harmadot sikerült kiemelniük, és ott találtak torpedókat és kódkönyveket is – állítólag. A projektről egy CIA jelentés maradt fenn ([itt található](#)), de ebben a kisatírozott részek száma majdnem meghaladja a bennhagyottakét, és magáról a kiemelésről, illetve annak az eredményeiről túl sok információt nem tartalmaz. Ellenben beszámol arról, hogy a szovjetek igen

gyorsan megneszelték a misszió valódi célját, és jelenlétükkel folyamatosan demonstráltak is – de érdekes módon a kiemelésbe nem avatkoztak be.

Nyilván egy ekkora projektet otthon sem tudott a CIA a szőnyeg alá söpörni, így először 1974-ben a **New York Times** fog szagot, de őket a kormány még elhallgattatja. Nem így jár a **Los Angeles Times**, mely 1975. február 7-én lehozza a sztorit, illetve hát annak egy részét, és ráadásul egy félreértést követően az Azorian projektet sikerül nekik **Jennifer projekt**-ként tálalni az olvasók felé. A CIA a megjelenést követően sem megerősíteni sem cáfolni nem volt hajlandó a kiemelés tényét.



A Glomar Explorerert az akciót követően egy ideig parkoltatták, majd olajkutató hajónak építették át. 2015-ig így olajat kutattak vele, GSF Explorer néven, majd a kínai Zhoushan hajóbontó telepén érte utol a végzete 2015. június 5-én – úgy, hogy eredeti (fedő) céljának megfelelően mangánt soha nem is kutatott. Pedig.

A mélytengeri bányászat az erre alkalmazható technológia felfutásával párhuzamosan napjainkban is nagyon gyorsan fejlődik. Nem kizárt, hogy a Glomar Explorer fejlesztései is hozzásegítettek ehhez a napjainkban zajló technológiai forradalomhoz.

Az ezzel foglalkozó cégek víz alatti bányagépeket és túldimenzionált porszívókat küldenek a tengerfenékre, többek között a bejegyzés elején említett mangángolyó telepek kitermelésére. Lehet, hogy ha a Glomar Explorerert eredeti fedőcéljának megfelelően indították volna küldetésére, mindenki jobban járt volna.

Lehet.

Kedves olvasóm! Ha már idáig eljutottál az olvasásban, talán joggal feltételezhetem, hogy nem volt

teljesen érdektelen számodra ez a bejegyzés. Jaj, le ne ixelj még; nem pénzt akarok tarhálni.

Pusztán annyit kérek, hogy ha van olyan ismerősöd, akivel jót tudnál vitatkozni az itt leírtakról, vagy csak simán megosztanád velem, kérlek, ne késlekedj!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, osszd meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszumban](#) találhatóak.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook oldalt](#).

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#). A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: [A világ valódi csodái](#). A mostanában a blogon megjelent írások a [főoldalon jelennek meg](#).

2025/07/20 08:26

Források

reddit: [this time we are looking at the unusual loss of Soviet Sub K-129 in 1968](#)

Wikipedia: [K-129](#)

Wikipedia: [Glomar Explorer](#)

thevintagenews.com: [Project Azorian: Howard Hughes' secret mission, which involved the CIA and a missing Soviet submarine off the coast of Hawaii](#)

lemil.blog: [Vendégposzt - A "Jennifer" művelet](#)

beszelo.c3: [AZ ELFELEJTETT JENNIFER-AKCIÓ](#)

thecomunityforum.life: [The History of the 'Glomar Explorer'](#)

[katasztrófa](#), [elveszett](#), [hajózás](#), [tengeralattjáró](#), [roncs](#), [elhagyatott](#), [nukleáris](#), [torpedó](#), [kémkedés](#), [érdekes történet](#), [hidegháború](#), [2018](#), [1973](#), [USA](#), [CIA](#), [Howard Hughes](#), [mangángolyó](#), [Glomar Explorer](#), [K-129](#), [Golf-II](#), [Projekt 629A](#), [NAVFAC](#), [hidrofonhálózat](#), [SOSUS](#), [laposhal](#), [USNS Mizar](#), [USS Halibut](#), [Oahu](#), [Hawaii](#), [Herry Kissinger](#), [Richard Nixon](#), [Azorian projekt](#), [mentőprogram](#), [Mullen & Co](#), [John Parangosky](#), [New York Times](#), [Jennifer projekt](#), [Los Angeles Times](#), [Zhoushan](#), [baleset](#), [történelem](#)

Bejegyzésmegtekintések száma: 179

From:

<http://bolyongo.hu/> - **bolyongó**

Permanent link:

http://bolyongo.hu/doku.php?id=passport:a_jennifer_projekt

Last update: **2021/04/13 19:46**

